

Vest-Agder fylkeskommune

Aust-Agder fylkeskommune

Krav til lærebedrifter og opplæringskontor i Agder

Revidert 2010

For å bli godkjent som lærebedrift i Agderfylkene må lærebedriften forplikte seg, ved inntak av lærlinger og lære kandidater, til å gjennomføre opplæringen i henhold til opplæringsloven med forskrifter.

I opplæringsloven med forskrift er det spesielt følgende §§ som beskriver krav til godkjente lærebedrifter:

Lov:

§ 1-1 Generell del

§ 4-3 Godkjenning av lærebedrift

§ 4-4 Rettigheter og plikter til lærebedriften

§ 4-7 Internkontroll i den enkelte lærebedrift

Forskrift:

§§ 3-1 til 3-16 Individuell vurdering i grunnskolen og i vidaregåande opplæring

§11-1 Godkjenning av lærebedrift

§11-3 Rapportering fra lærebedriften

Ovennevnte paragrafer beskriver blant annet følgende krav til godkjente lærebedrift herunder opplæringskontor:

1. At bedriften har utstyr og bredde i produksjonen som vil kunne sikre lærlinger/lære kandidater en allsidig opplæring i henhold til læreplanen.
2. At bedriften har utviklet en intern plan for opplæringen på bakgrunn av sentralt godkjente læreplaner.
3. At bedriften har en eller flere faglig kvalifiserte personer som har ansvaret for opplæringen. Med faglig kvalifisert person menes en som har fag-svennebrev eller lang og allsidig praksis i faget (mer enn 6 år), eller tilsvarende kompetanse.
4. At bedriften har en eller flere instruktører for gjennomføring av opplæringen. Det er ikke krav om fag-svennebrev for den enkelte instruktør så lenge vedkommende har lang og allsidig praksis innen det området denne har ansvar for opplæringen.
5. At bedriften innehar tilstrekkelig instruktørkompetanse til å sikre en forsvarlig opplæring, vurdering og dokumentasjon av opplæringen.
6. At bedriften har et internt kvalitetssikringssystem som sikrer at lærlinger/lære kandidater får den opplæringen de har krav på iflg. lov og forskrift.
7. At bedriften bidrar til å etablere administrative system og innhente opplysninger som trengs for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor fagopplæringen.

Ovennevnte krav innfris i stor grad ved følgende praksis:

1. Bedriften må sørge for at lærekontrakt/opplæringskontrakt inngås skriftlig innen 1 måned etter ansettelse.
2. Bedriften må sørge for en systematisk introduksjon av lærling/lære kandidat som ny arbeidstaker i bedriften som bl.a. innebærer en gjennomgang av aktuelle lover/forskrifter, bedriftsinterne reglement og bedriftens forventninger til lærling/lære kandidat og hva lærling/lære kandidat kan forvente av lærebedriften.
3. Bedriften sørger for at lærling/lære kandidat, ved læretidens start, vet hva som er grunnlag for vurdering underveis i læreforholdet.
4. Bedriften må gjennomføre en systematisk opplæring i henhold til læreplanene for faget som innebærer at opplæringen skal planlegges, gjennomføres, vurderes og dokumenteres.

5. Bedriften må kontrollere at lærlingen/lærekandidaten dokumenterer opplæringen ved for eksempel opplæringslogg.
6. Instruktør gjennomfører løpende underveisvurdering av lærlingen/lærekandidat om dennes utvikling relatert til læreplanmålene i faget. Underveisvurderingen kan være muntlig og/eller skriftlig og skal bidra til å øke den enkeltes utvikling i faget.
7. Instruktør gjennomfører halvårlig vurderingssamtale som en del av underveisvurderingen. Vurderingen dokumenteres normalt med skriftlig tilbakemelding til lærling/lærekandidat, og skal beskrive den enkeltes kompetanse i forhold til kompetansemålene og hvordan denne kan økes innen faget.
8. Bedriften orienterer fylkeskommunen om eventuelle deler av læreplanen det ikke kan gi opplæring.
9. Bedriften orienterer fylkeskommunen om alle endringer i læreforholdet som for eksempel avbrudd i læretiden, sykdom, o.a.
10. Bedriften sørger for at lærlingen/lærekandidaten blir oppmeldt til fag-/svenneprøve ved læretidens slutt.
11. Bedriften gjennomfører jevnlig egenvurdering av seg selv som lærebedrift.
12. Bedriften rapporterer årlig til fylkeskommunen om opplæring på fastsatt skjema.

For godkjenning av opplæringskontor må, i tillegg til ovenstående, følgende elementer ivaretas:

1. Medlemsbedriftene i opplæringskontor må samlet kunne gi opplæring i samsvar med de fastsatte læreplanene også de individuelle læreplanene for lærekandidater.
2. Medlemsbedriftene i opplæringskontor skal godkjennes av fylkeskommunen etter de samme kriteriene som angitt ovenfor.
3. Om medlemsbedrift ikke ser seg i stand til å gjennomføre alle målene i læreplanen må opplæringskontoret beskrive hvordan manglene skal dekkes inn.
4. Opplæringskontoret vedtekter må beskrive:
 - a. ansvarsforholdet mellom kontor og medlemsbedrift
 - b. ansvarsforholdet mellom medlemsbedriftene
 - c. fordeling av tilskuddet mellom kontor og medlemsbedrift
 - d. rutiner som sikrer at opplæringen blir gitt i samsvar med læreplanene

En oppfordrer opplæringskontorene til å invitere representant for lærlingene og representant for andre ansatte i medlemsbedriftene til å delta i opplæringskontorets styre. Representantene bør være valgt av henholdsvis lærlingene/ansatte selv.

Forøvrig vises til følgende nettadresser:

Opplæringsloven med forskrift: <http://www.lovdata.no>

Læreplanene: http://www.utdanningsdirektoratet.no/templates/udir/TM_Artikkel.aspx?id=3412

Kvalitetsdokumentene for fagopplæring i Aust-Agder:

<http://www.austagderfk.no/> med link til opplæring.